

BOSNA I HERCEGOVINA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
REPUBLIKA SRPSKA
Broj: 11 0 U 029557 22 Uvp
Banjaluka, 13.9.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrša, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Svjetlane Knežević, kao članova vijeća, uz učešće zapisničara Mire Mačkić, u upravnom sporu po tužbi D.P. iz M.G. (u daljem tekstu: tužilac), zastupanog po punomoćniku M.B., advokatu iz B., protiv rješenja broj: ... od 1.6.2021. godine Ministarstva... (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu izbor notara, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 029557 21 U od 12.11.2021. godine, u sjednici vijeća, održanoj dana 13.9.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova zahtjeva za vanredno preispitivanje.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je, stavom 1. izreke, odbijena tužba, podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta, a stavom 2. izreke odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora. Osporenim aktom je odbijena žalba tužioca, izjavljena protiv rješenja ministra pravde o izboru notara broj: ... od 5.5.2021. godine, kojim je tačkom 1. dispozitiva, J. V. iz B. izabrana za notara za službeno sjedište Banjaluka, a tačkama 2. i 3. dispozitiva je utvrđeno da će, po konačnosti tog rješenja, ministar pravde izabranom kandidatu uručiti povelju o imenovanju notara i da će posebnim rješenjem odrediti datum početka rada.

Odbijanje tužbe obrazloženo je navodima nižestepenog suda da je osporeni akt pravilan i zakonit, jer je postupak za izbor notara pravilno proveden, saglasno odredbi člana 23. stava 6. Zakona o notarima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 86/04, 2/05, 74/05, 91/06, 37/07, 50/10, 78/11, 20/14 i 68/17), pri čemu su pravilno primijenjene i odredbe člana 15. stava 1. i člana 16. stava 1. Pravilnika o sprovođenju konkursa za izbor notara („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 92/19 i 106/19, u daljem tekstu: Pravilnik). Osporene su tvdnje tužioca o načinu bodovanja njega i zainteresovanog lica, kao kandidata za izbor notara, u vezi sa radnim iskustvom zainteresovanog lica, vrstom i složenošću pravnih poslova koje je obavljalo, kao i primjena Pravilnika. Obrazloženo je da se Pravilnik, kao opšti pravni akt, ne može osporavati u tom postupku, niti je u nadležnosti suda da ispituje zakonitost i pravilnost takvog akta, a za radno iskustvo učesnika konkursa, odnosno vrstu poslova koje su prethodno obavljali, Komisija je cijenila prilikom ispunjavanja uslova iz konkursa i prilikom ulaznog intervju sa tužiocem i zainteresovanim licem, na način da su članovi komisije postavljali

pitanja i cijenili njihovu sposobnost i opredijeljenost za obavljanje notarske službe. Svaki član Komisije je izvršio bodovanje kandidata i na tako dodijeljene bodove dodao ocjenu kandidata, ostvarenu na notarskom ispitu, što čini konačnu ocjenu člana Komisije, a ukupni broj bodova kandidata predstavlja zbir konačnih ocjena dodijeljenih kandidatu od svakog člana Komisije. Na navedeni način Komisija je izvršila bodovanje tužioca i zainteresovanog lica, pa kako je tužilac imao ukupno ostvareni manji broj bodova od zainteresovanog lica, nije mogao ni biti izabran za službeno sjedište notara u Banjaluci. Naglašeno je da je tuženi pravilno u osporenom aktu naveo da prema važećim propisima konkursna komisija nije u obavezi da daje prednost kandidatima koji su već izabrani za notara, već je ista dužna da sprovede postupak bodovanja kandidata, uzimajući u obzir propisane kriterijume. Zaključeno je da ne stoje ni ostali prigovori vezani za prethodno radno iskustvo zainteresovanog lica, kao i svi ostali navodi tužbe, koji nisu od presudnog uticaja za izbor notara.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužilac osporava njenu zakonitost, zbog povrede zakona, drugih propisa i opštih akata i povrede propisa o postupku, koja je mogla biti od uticaja na rješenje stvari. Navodi da je ovaj upravni spor pokrenuo upravo zbog toga što Komisija nije pravilno i zakonito sprovedla konkursni postupak, jer prilikom izbora kandidata nije pravilno primijenila odredbu člana 23. stav 6. Zakona o notarima, jer nije bodovala kandidate na osnovu objektivnih kriterijuma i na osnovu uspjeha na notarskom ispitu i vrsti pravnih poslova na kojima je kandidat radio, već je bodove dodijeljivala prema svom subjektivnom utisku o vrsti pravnih poslova na kojima su kandidati radili, što potvrđuje činjenica da su i on i imenovani kandidat po osnovu vrste pravnih poslova na kojima su radili, dobili različit broj bodova od različitih članova Komisije. U tom pravcu osporava zaključak pobijane presude da je Komisija pravilno i zakonito sprovedla postupak za izbor notara, a isti nije valjano obrazložen, što je nedostatak presude, u čemu se ogleda povreda odredbe člana 33. stava 1. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Mišljenja je da njegoa dvanaestogodišnja besprijekorna notarska služba zaslužuje više bodova po osnovu vrste pravnih poslova na kojima je radio, u odnosu na izabranog kandidata, koji te poslove i nije obavljao, jer za izbor u notarsku službu nikakvi drugi pravni poslovi ne mogu biti relevantniji od same dugogodišnje notarske prakse, a da komisija nije obrazložila dodijeljeni broj bodova po osnovu vrste pravnih poslova na kojima su kandidati radili, pa se ne može ni utvrditi da li je Komisija zaista uzela u obzir vrstu pravnih poslova na kojima su kandidati radili, što znači da se zakonitost osporenog akta i ne može ispitati, a koje prigovore takođe sud u pobijanoj presudi nije cijenio. Interpretira sadržaj odredbe člana 23. stava 6. Zakona o notarima i navodi da Komisija nije bodovala kandidate s obzirom na objektivne kriterijume, propisane zakonom, koje je trebalo utvrditi tokom ulaznog intervjua, nego s obzirom na subjektivni utisak i ocjene pojedinih članova Komisije, jer tuženi nije dao obrazloženje kako je utvrđeno da je izabrani kandidat sposobniji i opredjeljeniji za obavljanje notarske službe od njega. Posebno osporava zaključak suda da je Komisija imala diskreciono pravo da donese zaključke u vezi sa intervjuom, krećući se u okviru uslova, propisanih zakonom, jer to diskreciono pravo na proističe iz propisa. S tim u vezi se poziva na presudu ovog suda broj: 11 0 U 023393 20 Uvp od 20.10.2021. godine i većim dijelom citira obrazloženje iz te presude, ukazujući da se radi o stavu ovog suda, po kojoj bi trebalo odlučiti i u konkretnom predmetu. Predložio je da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači, tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, te da mu tuženi nadoknadi troškove upravnog spora u ukupnom iznosu od 2.200 KM, prema dostavljenom troškovniku.

Tuženi u odgovoru na zahtjev ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta i odgovora na tužbu. Ukazuje da su navodi zahtjeva identični navodima žalbe i tužbe i da smatra

da su neosnovani. posebno navod da je Komisija dodijeljivala bodove prema svom subjektivnom utisku o vrsti pravnih poslova na kojima su kandidati radili, što da potvrđuje činjenica da su tužilac i zainteresovano lice po osnovu vrste pravnih poslova na kojima su prethodno radili, dobili različit broj bodova od različitih članova komisije. Tuženi ukazuje na sadržaj člana 23. stav 6. Zakona o notarima i član 15. stav 1. i 16. Pravilnika kojima se razrađuje postupak bodovanja i opisuje način na koji se vrši bodovanje pa zaključuje da broj dodijeljenih bodova svakog člana Komisije zavisi ne samo od vrste pravnih poslova koje su kandidati obavljali tokom sticanja svog radnog iskustva, već i od utvrđene sposobnosti, te opredijeljenosti kandidata za obavljanje notarske službe sa svim njenim obilježjima, što su članovi Komisije procijenjivali postavljanjem pitanja u vezi sa notarijatom i obavljanjem notarske službe što je vidljivo iz zapisnika o održanom intervjuu. Sve ukazuje na neutemeljene i paušalne tvrdnje da je Komisija bodovanje tužioca i zainteresovanog lica izvršila, ne na osnovu objektivnih kriterijuma, već na osnovu subjektivnih utisaka pojedinih članova Komisije. Oспорava navod tužioca da je on taj koji je trebao da dobije više bodova po osnovu vrste pravnih poslova na kojima je radio, jer je zainteresovano lice prije konkursa, ali i u vrijeme konkursa obavljalo poslove notara, što je vidljivo iz dokumentacije, ali ta činjenica nije od presudnog uticaja za izbor, jer je Komisija, shodno važećim propisima, dužna da sprovede postupak, uzimajući u obzir sve kriterijume, a ne samo vrstu pravnih poslova, kako je to u postupku i učinjeno. Cijeneći neosnovanim i sve ostale prigovore tužioca predložio je da se zahtjev odbije.

Zainteresovano lice, J.V., u odgovoru na zahtjev osporava njegove navode, sa tvrdnjom da je pobijana presuda donesena u skladu sa odredbama ZUS, na osnovu savjesne i brižljive ocjene svih relevantnih činjenica i okolnosti utvrđenih u upravnom postupku, a zasnovana je i na pravilnoj primjeni materijalnog prava. Navodi da je objektivno bolji kandidat od tužioca po svim kriterijima, a za svoje učenje i rad ima priznanja i rezultate, jer je bila čak generacije, za vrijeme visokog obrazovanja je dobila plaketu studenta generacije, a notarski ispit je položila sa izuzetno visokom ocjenom, daleko višom u odnosu na tužioca. Ukazuje da je jedanaest godina radnog iskustva ostvarila na imovinsko-pravnim poslovima, poslovima iz oblasti notarijata, za vrijeme kojih poslova je učestvovala u izradi nacрта zakonskih i podzakonskih akata, vezanih za notarijat, odlučivala po prigovorima na rad notara, redovnih i vanrednih kontrola rada notara, učestvovala na seminarima i edukacijama u organizaciji Notarske komore, te učestvovala u disciplinskim postupcima protiv notara, tako da dobro poznaje oblast notarijata, o čemu sve postoje dokazi u spisu. Zbog navedenog nema osnova u tvrdnjama tužioca, kojom dovodi u pitanje njen izbor i ocjenu Komisije, sastavljenu od priznatih i uglednih članova. Posebno ističe da tužilac obavlja notarsku službu u M.G. u vezi sa tim ukazuje da je nejasno da li to tužilac želi napustiti službeno sjedište u M.G., pri tom ne vodeći računa što će lokalno stanovništvo ostati bez usluga notara i šta će biti sa potrebama u vezi sa ispravama, koje je do sada tužilac sačinio, a što ukazuje na upitne radne i ljudske kvalitete, koje se ispituju u izboru notara. Predložila je da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovore tuženog i zainteresovanog lica, pobijanu presudu i ostale spise predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci ove presude, iz sljedećih razloga:

Osporenim aktom je odbijena žalba tužioca, izjavljena protiv rješenja ministra pravde o izboru notara broj: ... od 5.5.2021. godine, kojim je J.V. iz B. izabrana za notara za službeno sjedište Banjaluka.

Prema odredbi člana 23. stav 6. Zakona o notarima postupak za izbor notara podrazumijeva, na isti način za sve kandidate, provjeru ispunjavanja uslova javnog konkursa i ulazni intervju sa kandidatom, pri čemu se uzima u obzir uspjeh na notarskom ispitu i vrsta pravnih poslova na kojima je kandidat radio.

Postupak izbora notara uređen je Pravilnikom, koji je donio ministar pravde, na osnovu odredbe člana 23. stava 12. Zakona o notarima. Prema odredbi člana 13. Pravilnika zadatak Komisije je da sprovede postupak za izbor notara, što podrazumijeva pregledanje prijave i provjeru ispunjenosti uslova iz konkursa, sačinjavanje liste kandidata koji ispunjavaju uslove, zatim bodovanje kandidata nakon završenog intervjuja, kao i dostavljanje rang liste kandidata sa prijedlogom ministru pravde kandidata za izbor notara.

Način bodovanja kandidata propisan je odredbom člana 16. Pravilnika po kojoj nakon završenog ulaznog intervjuja, svaki član Komisije vrši bodovanje kandidata, na način da se od svakog člana Komisije, na osnovu ulaznog intervjuja iz člana 15. Pravilnika, dodjeljuje od 5 do 10 bodova, a na dodijeljene bodove svakog člana Komisije se dodaje ocjena kandidata ostvarena na notarskom ispitu, što čini konačnu ocjenu člana Komisije, a ukupan broj bodova kandidata predstavlja zbir konačnih ocjena dodijeljenih od svakog člana Komisije.

Komisija je pojedinačno sa svakim od kandidata obavila ulazni intervju na način da su članovi komisije svakom kandidatu postavili po 5 pitanja, zatim ih ocijenili, te zajedno sa ocjenom sa notarskog ispita dobili ukupan zbir bodova za svakog kandidata i na osnovu tog ukupnog broja bodova ocijenili kandidate i sačinili rang listu. Kandidatima su postavljana ista pitanja, a o ulaznom intervjuu je sačinjen zapisnik iz kojeg proizlazi da tužilac ima manju ocjenu na položenom notarskom ispitu (7,29) od zainteresovanog lica, koje je notarski ispit položilo sa ocjenom 9,86, pa je od strane članova Komisije, shodno odgovorima na postavljena pitanja i opštem utisku članova Komisije dobio niže, ili iste pojedinačne ocjene od zainteresovanog lica, tako da je ukupan broj bodova koji je tužilac dobio nakon obavljenog intervjuja 76,45 bodova, dok je zainteresovano lice dobilo 98,30 bodova.

Ocjenu prethodnog radnog iskustva, odnosno vrste pravnih poslova na kojima je kandidat radio, shodno odredbi člana 23. stav 6. Zakona o notarima, članovi Komisije cijene u okviru ulaznog intervjuja, zajedno sa uspjehom na notarskom ispitu, što je u konkretnom slučaju i učinjeno.

U osporenom aktu je jasno obrazloženo i navedeno da kada su u pitanju pravni poslovi na kojima je tužilac radio i ocjena po tom osnovu, da je Komisija iste uzela u obzir i cijenila prilikom ocjene ispunjenosti uslova za prijavu na konkurs, zatim prilikom razgovora obavljenog sa tužiocem i predstavljanja tužioca prilikom obavljenog intervjuja, a i iz njegove biografije koju je priložio uz prijavu na konkurs, a koja obaveza proizlazi i iz odredbe člana 23. stava 6. Zakona o notarima. S obzirom da je tužilac nakon provedene procedure od strane članova Komisije bodovan na osnovu propisanih kriterijuma sa ukupno manjim brojem bodova, po osnovu kojih je bio šesto rangirani kandidat za službeno sjedište Banjaluka, to je takva lista kandidata dostavljena ministru pravde na odlučivanje.

Osporenim aktom su dati odgovori na sve žalbene navode i cijenjени svi prigovori tužioca, zbog toga ne stoji prigovor da osporeni akt ne sadrži valjano obrazloženje. S obzirom da je tužilac u tužbi, a i u predmetnom zahtjevu ponovio iste prigovore, o kojima je u pobijanoj presudi dato detaljno obrazloženje, koje kao valjano prihvata i ovaj sud, to se ostali navodi zahtjeva ukazuju neosnovanim.

Kod takvog stanja stvari, a kako ni ostali navodi tužioca nisu od uticaja na zakonitost, po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti, predviđen u odredbama člana 35. stava 2. ZUS pa se zahtjev tužioca odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Kako je zahtjev za vanredno preispitivanje odbijen, tužilac nema pravo na naknadu troškova postupka, pa se zahtjev odbija, na osnovu odredaba člana 49. i 49a. ZUS, u vezi sa odredbom člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03-61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić